

Jaarverslag

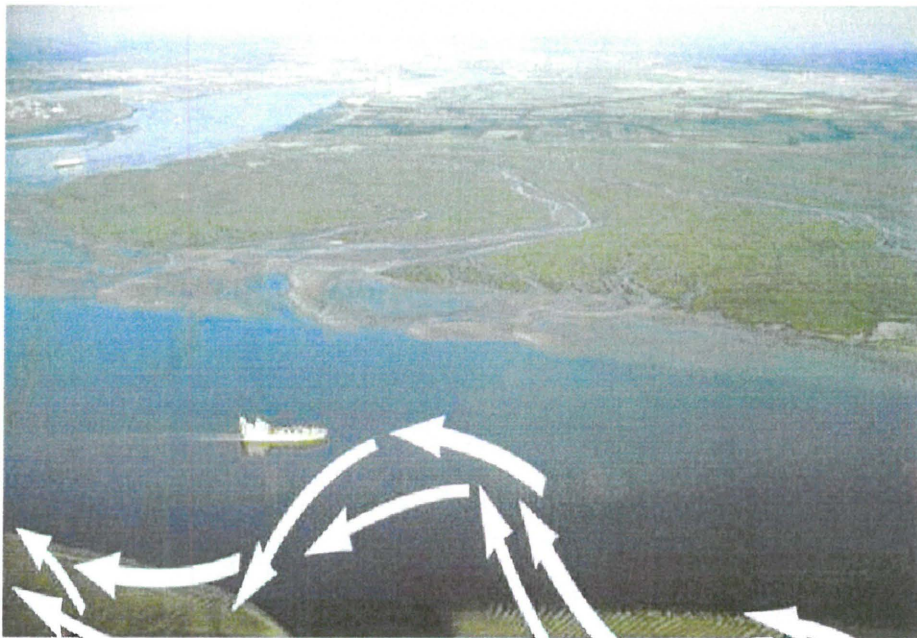
2002

DUIK MEE IN
EEN LESPAKKET
BOORDEVOL
SCHELDE-
AVONTUREN

VOOR LEERLINGEN
VAN 10 TOT 15 JAAR

Dit is het Jaarverslag 2002 van het Schelde InformatieCentrum; een omschrijving van activiteiten en producten die het Schelde InformatieCentrum in 2002 heeft gerealiseerd. Ook wordt er jaarlijks een Activiteitenplan samengesteld, waarin meer informatie over de organisatie staat vermeld.

INHOUD

	pagina
Algemeen	2
Werkzaamheden en producten in 2002	2
Communicatie voor het BOWS	2
Informatievoorziening	3
Uitdragen beleidsplan, visie ontwikkeling BOWS	5
Financiën, organisatie, administratie	6
Projecten	7
Bijlage 1 : Evaluatie informatievragen en info op maat	10
Bijlage 11 : Evaluatie van www.scheldenet.nl	13
Bijlage 111 : Weergave van het bezoek van de internetsite met het lespakket: www.schelde-estuarium.net	15
Bijlage 1V : Financiën	17

Schelde InformatieCentrum

jaarverslag 2002

SHELDE INFORMATIECENTRUM

Postbus 8039

4330 EA Middelburg

Nederland

Bezoekadres: Grenadierweg 31 Middelburg

tel. +31 (0)118 672293

fax. +31 (0)118 651046

E-mail: info@scheldenet.nl

Schelde InformatieCentrum op Internet:

www.scheldenet.nl

lespakket: www.schelde-estuarium.net

gidsen: www.scheldegids.org

Algemeen over onze plannen

Het Schelde InformatieCentrum is als uitvoerend orgaan door het Bestuurlijk Overleg Westerschelde (BOWS) ingesteld om te voorzien in de gezamenlijke communicatie en informatievoorziening van het BOWS. Het jaar 2002 vormt het tweede jaar van het beleidsplan 2001-2004 van het Schelde InformatieCentrum. Dit beleidplan is in 2000 in samenwerking met de partners van het BOWS als toekomstvisie ontwikkeld. Het Beleidsplan 2001-2004 vermeldt onze doelstellingen en doelgroepen en de randvoorwaarden voor financiering.

Het Schelde InformatieCentrum (BOWS) wil de kennis over het Schelde-estuarium en haar functies voor mens en natuur uitdragen en de bevolking meer betrekken bij het wel en wee van de Westerschelde. Informatie-uitwisseling en kennisoverdracht verzorgen we op verschillende manieren: via internetsites bedoeld voor verschillende doelgroepen, de uitgave van een periodieke nieuwsbrief, als vraagbaak en via informatie op maat over specifieke onderwerpen, educatieve projecten en projecten bedoeld om de bewoners en belanghebbenden meer te betrekken bij (toekomstige) ontwikkelingen en activiteiten in het Schelde-estuarium.

Kort gezegd: we streven er naar vooral de Zeeuwse en Vlaamse bestuurders en bevolking voldoende te informeren en enthousiasmeren over het wel en wee van het Schelde-estuarium in al zijn facetten. Ons speerpunt daarbij is het versterken van de Nederlands-Vlaamse samenwerking en het uitbreiden van het werkingsgebied van de Westerschelde tot het Schelde-estuarium.

In het beleidsplan 2001-2004 is ons takenpakket op hoofdlijnen uitgewerkt. Jaarlijks stellen we in overleg met onze Begeleidingscommissie en de Werkgroep Westerschelde een activiteitenplan op waarin onze plannen voor werkzaamheden, producten en projecten voor het betreffende jaar zijn beschreven. Dit jaarverslag geeft een overzicht van de producten die in 2002 zijn gerealiseerd.

Werkzaamheden en producten in 2002

Veel van de producten uit ons activiteitenplan 2002 zijn gerealiseerd, echter niet alle in de vorm zoals we ons wensten. Sommige projecten en werkzaamheden zijn vertraagd of hiervoor zijn, na overleg met de Begeleidingscommissie Schelde InformatieCentrum (BCS) of de Werkgroep Westerschelde (WWS) andere accenten gelegd. Er zijn óók activiteiten uitgevoerd die niet in het activiteitenplan 2002 waren voorzien. De voortgang en realisatie van producten in 2002 treft u in dit jaarverslag. De opzet en volgorde is gelijk aan die van het activiteitenplan 2002. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen de structurele basistaken ten behoeve van de communicatie voor BOWS en projecten.

Communicatie voor BOWS: structurele basistaken

De werkzaamheden voor BOWS betreffen permanente kernactiviteiten. De financiering komt uit de structurele basisbijdrage van de BOWS-partners. In ons activiteitenplan 2002 onderscheiden we de volgende taken en producten:

Producten in 2002	Doelgroep	Doelstelling	Taak
<i>- 4 Schelde Nieuwsbrieven - up to date en toegankelijk infosysteem -actuele internet-site -informatievragen en info op maat -adviseren bij opzet cursussen, symposia, excursies en andere activiteiten - presentatie Centrum op bijeenkomsten en symposia -pr-materiaal, mobiele posters en infopaneel Westerschelde</i>	<i>overheden, gebruikers, belanghebbenden, bewoners, media, onderwijs, BOWS</i>	<i>kennisoverdracht, beleving, betrokkenheid, waardering versterken, imago verbeteren</i>	<i>Informatie-voorziening</i>

<i>ondersteuning BOWs-partners</i>	<i>overheden, gebruikers, belanghebbenden, BOWs</i>	<i>kennisoverdracht, betrokkenheid, waardering versterken</i>	<i>uitdragen beleid Schelde-estuarium, visie-ontwikkeling BOWs</i>
<i>Plan voor periodiek onderhoud van: -lespakket 10-14 jarigen www.schelde-estuarium.net - plan onderhoud site excursies www.scheldeguids.org -plan onderhoud website centrum www.scheldenet.nl</i>	<i>onderwijs, jeugd alle gebruikers, belanghebbenden, bewoners, media, onderwijs, BOWs</i>	<i>up to date houden van -lespakketsite -gidsensite -website centrum</i>	<i>periodiek onderhoud en actualisering van producten</i>
<i>-jaarverslag 2001 -financieel overzicht 2001, -accountantsverklaring 2001, -activiteitenplan 2002, -intern werkplan centrum, -archieffcentrum, -begeleidingscommissie -onderzoek toekomst centrum</i>	<i>BOWs</i>	<i>overzichtelijke structuur en organisatie Schelde InformatieCentrum</i>	<i>financiële bedrijfsvoering en organisatie</i>

In bijlage I treft u een overzicht van de tijdsinvestering per deeltaak.

Informatievoorziening

- **Schelde Nieuwsbrief**

In 2002 zijn weer vier nummers van de Schelde Nieuwsbrief verschenen. Nieuw is dat de nieuwsbrief in fullcolour is uitgebracht. Dit gaf extra mogelijkheden voor opmaak en illustraties en een frissere uitstraling. De verschillende rubrieken in de ScheldeNieuwsbrief zijn in 2002 ongewijzigd gebleven.

De uitgave van de nieuwsbrief doen we alle vele jaren samen met Vlaanderen. Niet alleen het schrijf- en redactie werk, maar ook de kosten voor opmaken, drukken en verzenden worden met Vlaanderen gedeeld. In de Vlaams-Nederlandse redactie participeerden in 2002 de volgende vertegenwoordigers:

- dhr R. de Gruyter en dhr P. Kerstens namens het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Leefmilieu en Infrastructuur, Administratie Waterwegen en Zeewezen (afdeling Zeeschelde/Maritieme toegang),
- mw. E de Schryver en dhr L. Hemelaer en namens de Administratie Milieu, Natuur en Land- en Waterbeheer(AMINAL, afdeling Natuur) van het Vlaams Ministerie,
- mw. I. Verbessem namens , het Instituut voor Natuurbehoud (Brussel),
- dhr W. de Haan namens het Ministerie LNV directie ZuidWest,
- dhr M. de Bakker namens de Westerschelde gemeentes,
- mw S. Borowski en dhr L. Harpe namens de directie Zeeland van RWS,
- mw. T. Westerhof namens de Provincie Zeeland
- dhr E. Stikvoort, namens het Rijksinstituut voor Kust en Zee.

De waterschappen in Zeeland dragen bij via een correspondentschap. Ed Stikvoort en Jolanda Duinkerke waren in 2002 de hoofdredacteuren. De eindredactie werd verzorgd door journalist L. Vogelesang.

aandacht gebracht. Nieuwe aanmeldingen, veelal particulier geïnteresseerden, bereikten ons vooral via onze website en na het verspreiden van de Westerscheldekrant (zie projecten). In 2002 is het abonnee bestand gegroeid van 2040 tot 2110 abonnees die de Schelde Nieuwsbrief per post ontvangen en 88 emailabonnees.

Hiervan woont 33% in Nederland. Het Vlaamse aandeel is dus nog steeds het grootst, hoewel het iets afneemt (van 70 naar 67%). Een ruime meerderheid van de abonnees is beroepsmatig betrokken bij de Schelde.

Nieuwsbrief nr 30 werd verstuurd in combinatie met de Westerscheldekrant. Bij nr 33 is de informatiebrochure over ProSes gevoegd.

In 2002 verschenen de nummers 30 t/m 33 waarin over de volgende onderwerpen is geschreven:

Nr 30 (februari 2002)	Het lastige speelveld van de ICBS, Natuurcompensatie Westerschelde voldoende of niet.
Nr 31 (mei 2002)	De milieuboot, risico's op de Westerschelde, de Schelde Radar Keten
Nr 32 (augustus 2001)	Het behouden waard (het schor en slik bij Waarde), effecten WCT nog onvoldoende in beeld, Langetermijnvisie voor het Schelde-estuarium
Nr 33 (december 2002)	Eerste hulp bij zoogdieren staat paraat!, ProSes, Natuurcompensatie Westerschelde in stroomversnelling

Naast deze onderwerpen zijn in de rubrieken Wonen en werken aan de Schelde, Inspiratiebron Schelde en Scheldenieuws verschillende onderwerpen aan bod geweest. In de Scheldemonitor zijn dit jaar het meetnet van bron tot monding, getij-assymetrie, de geologische historie van de Scheldemonid en zuurstofconcentratie belicht.

Op onze internetsite staat een overzicht van de inhoudsopgave en een korte beschrijving van de onderwerpen per nieuwsbrief. Tevens kunnen de nieuwsbrieven gedownload worden.

- **Schelde documentatie systeem**

Het Schelde documentatiesysteem bevat literatuur en rapporten over het Schelde-estuarium met het accent op beleid en beheer. We gebruiken dit systeem voor onze informatievoorziening naar derden maar willen het ook voor een breed publiek toegankelijk maken via onze website en daarbij een selectie documenten aanbieden in pdf-formaat.

De inhoud van het documentatiesysteem was sterk verouderd en is in 2002 opgeschoond. Echter het invoeren van nieuwe documenten is achtergebleven. Vooral capaciteitsgebrek en beperkingen voor uitbesteding vormen hiervan de oorzaak. Het realiseren van een vernieuwd actueel bestand dat via onze website voor het publiek toegankelijk is, is uitgesteld tot 2003. De noodzakelijke internet-applicatie is wel aangeschaft in 2002. Ook is rekening gehouden met de noodzakelijke technische voorzieningen bij de bouw van onze nieuwe website.

- **Informatie (op maat)**

In 2002 bereikten ons 260 vragen om informatie over de Schelde. Daarvan hadden 40 vragen specifiek betrekking op het gebruik van het lespakket.

De softwareapplicatie die we in 2001 ontwikkelden om vragen te archiveren en te behandelen hebben we verder uitgebreid. Vooral de database met achtergrond-informatie en basisgegevens (in digitale en papierenform) is verder gevuld waardoor we de infovragen efficiënter kunnen behandelen. De registratie van de vragen verschaft ons inzicht in de aard en onderwerpen. Via onze website spelen we in op onderwerpen waarover vaak vragen worden gesteld.

De meeste vragen worden per e-mail via onze website gesteld. Daarnaast komen ook telefonisch en schriftelijk vragen binnen. De aard van de vragen loopt sterk uiteen evenals de tijd die is gemoeid met de beantwoording. In bijlage I zijn overzichten opgenomen waarin het aantal, de aard, doelgroep en benodigde tijd is weergegeven in 2002.

Naast de behandeling van informatie vragen is in 2002 op verschillende manieren voorzien in 'informatie op maat' :

- ◇ presentatie op een NME-infodag voor scholen in Vlaanderen en een
- ◇ workshop over het lespakket op deze NME dag
- ◇ advies en materiaal geleverd aan de gemeente Oostburg voor een maquette op de Westerschelde zeedijk bij Hoofdplaat
- ◇ infomateriaal geleverd voor een postzegeltonoonstelling in Antwerpen met als thema de Schelde.
- ◇ het verzorgen van een stand van het Schelde InformatieCentrum op het minisymposium '25 jaar Arnestein" van het Rijksinstituut voor Kust en Zee
- ◇ het exposeren van het informatieve paneel over de Westerschelde in de watertoren te Axel gedurende de periode april-juni
- ◇ het verspreiden van folders, nieuwsbrieven en posters van het Schelde InformatieCentrum in Nederland en Vlaanderen.

• Internet

De internetsite van het Schelde InformatieCentrum (www.scheldenet.nl) is een belangrijk hulpmiddel voor de informatie en communicatie. De website is in 2002 geheel vernieuwd (zie projecten) en wordt regelmatig uitgebreid met informatie. Het actueel houden van de site is een voortdurend punt van zorg. Ook op technisch gebied zijn verbeteringen doorgevoerd. De site is aangemeld bij de meest relevante zoekmachines. Verder zorgden we ervoor dat onze website staat vermeld (links) op andere websites waar de Schelde of een verwant thema centraal staat.

Vanaf juni 2002 is de vernieuwde website on line. Voor deze tijd was deze site slechts voor een beperkte groep toegankelijk. In bijlage II is het bezoek aan de nieuwe site onder de loupe genomen. Het aantal bezoekers vanaf juni bedraagt zo'n 8600. Op jaarbasis zou dat ongeveer 15.000 zijn. Gemiddeld komt dat neer op 40 bezoekers per dag. Niet van alle bezoekers weten we het land van herkomst. Uit Nederland komen er 49%, uit België 24%, de rest is niet traceerbaar. Niet het bezoekersaantal maar vooral de pagina's en onderwerpen die worden bezocht, verschaffen ons informatie over het gebruik van de site. Naast de homepage met veel geraadpleegde onderwerpen als Scheldenieuws en de agenda, wordt de (nieuwe) zoekfunctie veel gebruikt. Specifieke onderdelen die vaak geraadpleegd worden zijn de diverse dossiers en de Scheldenieuwsbrief. Algemeen kan dus gesteld worden dat de actuele onderwerpen het meest in trek zijn.

Uitdragen beleidsplan, visie ontwikkeling BOWS

Tot deze taak behoort ondermeer het bijwonen en participeren in de vergaderingen van de Werkgroep Westerschelde, het Algemeen en Dagelijks bestuur van het BOWS en de Taakgroep Westerschelde. In 2002 heeft het Schelde InformatieCentrum als concrete actie de Taakgroep Westerschelde ondersteund bij de uitvoering van een actualisatie van het rapport Land en Water. In het rapport Land en Water (2000) heeft de Taakgroep Westerschelde haar visie geformuleerd over de toekomst van de Westerschelde en daarbij kansen en bedreigingen genoemd. Voor het opstellen van de ontwikkelingschets 2010 heeft de Projectorganisatie Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium (ProSes) alle probleemhouders gevraagd om hun problemen en oplossingsrichtingen in kaart te brengen. Met de actualisatie van het rapport Land en Water wil de Taakgroep Westerschelde dit invulling geven.

Periodiek onderhoud en actualisering producten

Dit onderwerp is een standaard onderdeel van ons werkpakket. Afgeronde producten zoals het lespakket, maar ook ons documentatiesysteem, onze website en ons informatiesysteem dienen regelmatig geactualiseerd en vernieuwd te worden. In 2002 is in dit kader een nazorgtraject voor het lespakket uitgevoerd (zie projecten) en voor onze website een handleiding opgesteld (zie projecten).

Financiën, organisatie en administratie

Het Schelde InformatieCentrum valt onder de vleugels van het BOWS, die het centrum formeel aanstuurt. In de praktijk treedt de Begeleidingscommissie Schelde InformatieCentrum op als intermediair. In deze commissie zitten vertegenwoordigers van de partners van BOWS. De voorzitter is tevens voorzitter van de Werkgroep Westerschelde en secretaris van het BOWS. In 2002 vergaderde de begeleidingscommissie 5 keer. De samenstelling van deze commissie was in 2002: mw. T. Westerhof (voorzitter) namens de Provincie Zeeland, mw. M. Groenberg en in de tweede helft van het jaar dhr. J. Piersma namens de Westerschelde gemeentes, dhr L. Santbergen in het 1^e kwartaal en de rest van het jaar dhr L. Harpe namens RWS directie Zeeland.

De bemensing van het Schelde InformatieCentrum zelf bestaat uit 3 medewerkers, die allen in parttime verband werken bij het Centrum. Daarnaast werkten in 2002 enkele medewerkers van het Rijksinstituut voor Kust en Zee (RIKZ) aan producten van het centrum. Iedere medewerker heeft specifieke taken en verantwoordelijkheden. Via regulier teamoverleg wordt de voortgang, de planning en de realisatie van de werkzaamheden besproken.

De personele bezetting en taakverdeling van de medewerkers was in 2002 als volgt:

Management:	2 uur per week	Bert van Eck
Coördinator centrum, management, projecten, financiën:	24 uur per week	Anja Phernambucq
Coördinatie projecten, informatievoorziening, internet, SNB:	24 uur per week	Jolanda Duinkerke
Informatievoorziening, documentatie, archivering:	10 uur per week	Anita Eijlers
Schelde Nieuwsbrief (SNB)(tot najaar 2002)	3 uur per week	Ed Stikvoort
Internet, technisch en vernieuwing (tot juli 2002)	3 uur per week	Jaap Consemulder

Ed

Anita

Bert

Jolanda

Anja

Jaap

Speerpunt van ons centrum voor de periode 2001-2004 is het versterken van de Nederlands-Vlaamse samenwerking en het verder uitbreiden van het werkingsgebied van de Westerschelde tot het Schelde-estuarium. De afdeling Administratie Waterwegen en Zeewezen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Leefmilieu en Infrastructuur heeft op verzoek ingestemd met de financiering van een Vlaamse medewerker bij het Schelde InformatieCentrum in parttime verband. Vanaf 15 januari 2003 zal Bregje Beyst als medewerkster bij ons centrum in Vlaanderen gestationeerd worden bij het Vlaams Instituut voor de Zee.

De organisatie en de financiële structuur met meerdere partners en instanties vereisen een adequaat beheer. In 2002 werd het jaarverslag 2001 en het activiteitenplan 2002 met begroting goedgekeurd door het BOWS. Via een intern werkplan, taakbeschrijvingen en functiebeschrijvingen is het managen van het centrum verder gestructureerd.

Voor de bedrijfsvoering is het Schelde InformatieCentrum ondergebracht bij het RIKZ. De uitgangspunten voor de financiering voor de periode 2001-2004 zijn door het Algemeen bestuur van het BOWS vastgelegd en in het Dagelijks bestuur BOWS nader uitgewerkt. De partners van BOWS zijn in 2002 gevraagd om de financiële toezeggingen voor de uitvoering van de communicatie voor BOWS (structurele basispakket) voor de periode 2003 en 2004 binnen hun organisatie te realiseren. Controle op het financieel beheer wordt jaarlijks uitgevoerd door een accountant. Het financieel beheer in 2001 is nog in behandeling bij de accountantsdienst van V&W. In bijlage IV is de realisatie van de uitgaven in 2002 opgenomen. Ook deze uitgaven zullen nog door een accountant worden gecontroleerd.

Het RIKZ heeft BOWS in 2002 ingelicht over haar voornemen om het faciliteren van het Schelde InformatieCentrum per 1 januari 2005 te beëindigen en BOWS verzocht zich te beraden op deze situatie. Het huidige beleidsplan van ons centrum loopt ook tot 2005. Het BOWS zal in 2003 nader beslissen hoe een verkenning voor de toekomst van het centrum wordt uitgevoerd en welke elementen hierin worden meegenomen. Het BOWS is voornemens om eind 2003 over de missie en de organisatie van het centrum een besluit te nemen.

Projecten

Het Schelde InformatieCentrum voert naast de structurele werkzaamheden ten behoeve van de communicatie voor BOWS projecten uit voor wisselende opdrachtgevers. De financiering van deze projecten valt buiten de basisbijdrage van de partners van BOWS. Projecten worden betaald vanuit additionele financiering van één of meerdere partners van het BOWS en door derden in Nederland, Vlaanderen of Brussel (EU). De projecten dienen onze doelstellingen en permanente kernactiviteiten. Ze hebben, anders dan de structurele taken, een tijdelijk karakter en zijn gericht op één of meerdere van de doelgroepen. Bij de opzet en uitvoering van projecten staat de versterking van de samenwerking met Vlaanderen en het onderstrepen van het internationale karakter van de (Wester)Schelde centraal: ons speerpunt in het programma 2001-2004. Daarom ontwikkelden we in het verleden verschillende projectplannen samen met Vlaanderen om op die manier een constructieve samenwerking te bevorderen.

In ons activiteitenplan 2002 onderscheiden we de volgende projecten:

<i>product in 2002</i>	<i>Doelgroep</i>	<i>doelstelling</i>	<i>Project</i>
<i>Opzet voor programma voor boottochten voor Nederlandse en Vlaamse scholieren op de Westerschelde en Zeeschelde</i>	<i>Onderwijs, jeugd</i>	<i>kennisoverdracht, samenwerking Nederland-Vlaanderen versterken</i>	<i>educatieve boottochten</i>
<i>Infomateriaal in de vorm van borden en panelen op veerboten en fiets-voetveren, bij tunnelcentrum en tolplein</i>	<i>bewoners en bezoekers Schelde-estuarium,</i>	<i>beleving, betrokkenheid, waardering versterken, imago verbeteren</i>	<i>infomateriaal Schelde-estuarium</i>
<i>uitvoeren nazorg lespakket 10-14 jarigen waaronder pr en evaluatie eerste gebruiksjaar www.schelde-estuarium.net</i>	<i>Onderwijs, jeugd</i>	<i>kennisoverdracht, samenwerking Nederland-Vlaanderen versterken</i>	<i>Nazorg en evaluatie project lespakket met Vlaanderen</i>
<i>site met informatie over excursies op het gebied van cultuur, natuur, recreatie, dagtochten, bezoekerscentra afronden en openen www.scheldegid.org, een jaarlijkse gidsendag</i>	<i>gidsen, bewoners en bezoekers Schelde-estuarium, BOWS</i>	<i>kennisoverdracht, beleving, betrokkenheid, waardering versterken, imago verbeteren, samenwerking Nederland-Vlaanderen versterken</i>	<i>Afronden project website excursies ism. Vlaanderen</i>
<i>afronden project vernieuwen website www.scheldenet.nl, opening website met nieuwe items</i>	<i>alle gebruikers, belanghebbenden, bewoners, media, onderwijs, BOWS</i>	<i>kennisoverdracht, beleving, betrokkenheid, waardering versterken, imago verbeteren</i>	<i>Schelde Informatie Centrum op internet</i>

Educatieve boottochten

Het projectplan voor educatieve boottochten voor scholieren is in 2001 in samenwerking met Vlaamse partners als deelproject van een overkoepelend Schelde-estuarium project uitgewerkt. Het doel is een programma voor scholen in Nederland en Vlaanderen te maken voor excursies met de milieuboot in Vlaanderen en een Nederlandse boot op de Westerschelde. Via educatieve boottochten kunnen jongeren en volwassenen de functies van het estuarium verkennen vanaf een schip. Voor de jongeren kunnen deze tochten aansluiten bij het lespakket over het Schelde-estuarium. Na een negatief preadvies van het secretariaat van Interreg IIIa van de Euregio Scheldemond voor het overkoepelende project zijn in 2002 specifiek verkenningen uitgevoerd voor het onderdeel educatieve boottochten op de Westerschelde.

In 2002 zijn vervolgens voorbereidingen getroffen om in 2003 een proefproject met educatieve boottochten op de Westerschelde te starten in het kader van de Week van de Zee in Nederland. We richten ons met dit project in eerste instantie op scholieren, maar ook bewoners en bezoekers van het estuarium behoren tot de doelgroep.

Infomateriaal Schelde-estuarium

In dit project ontwikkelen we infopanelen, een semi-permanente tentoonstelling en andere informatiedragers zoals een modulair opgebouwde infomap en ondersteunend materiaal voor het lespakket. Het materiaal is inzetbaar voor verschillende doeleinden op verschillende locaties zoals ondermeer de (toeristische) fietsvoetveren, het tolplein van de Westerscheldetunnel en locaties langs de dijken. De infodragers dienen uitleg te geven over wat men ziet en wat er speelt in het estuarium en verstrekken informatie over bezoekers- en informatiecentra in Zeeland en Vlaanderen. Het project wordt grotendeels gefinancierd door Rijkswaterstaat Directie Zeeland. In 2002 is een projectplan opgesteld en goedgekeurd, waarna de uitvoering van de enkele onderdelen van dit project in gang is gezet. Als voorloper op dit project hebben we in 2002 infopanelen ontwikkeld, specifiek voor de wachtruimtes voor fietsers en voetgangers van de veren Vlissingen-Breskens (thema schepen en silhouetten) en Kruiningen-Perkpolder (thema verdronken landen). Met foto's, kaarten en begeleidende korte teksten wordt een relatie gelegd met de functies van de Westerschelde.

Lespakket: www.schelde-estuarium.net

Sinds juni 2001 is het 2^e lespakket voor leerlingen tussen de 10 en 15 jaar afgerond en in digitale vorm beschikbaar gekomen via de internetsite: www.schelde-estuarium.net. Het lespakket over het Schelde-estuarium is tot en met 2002 gebruikt door 15 scholen in Vlaanderen en Zeeland. We ontvingen in 2002 van gebruikers van dit pakket 40 vragen (zie bijlage 1). In bijlage III is een beeld gegeven van het bezoek van de website waarop het lespakket staat.

Om het gebruik verder te stimuleren is het lespakket in 2002 op verschillende manieren onder de aandacht gebracht. Het Schelde InformatieCentrum heeft het gepresenteerd op een NME-dag voor scholen in Vlaanderen en daar een workshop voor docenten georganiseerd. De NME-dag was opgezet rondom het lespakket Schelde-estuarium en georganiseerd door AMINABEL/afd. voorlichting & educatie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Verder ontvingen alle scholen in het estuariumgebied een mailing over het pakket en is het pakket in onderwijsbladen nader toegelicht. Als nazorg is in 2002 via monitoring het gebruik van het pakket geëvalueerd en zijn suggesties voor verbeteringen naar voren gekomen. De eerste aanzet voor een structureel verbeter- en onderhoudsplan is hiermee gezet. In 2002 is, in het kader van het project Infomateriaal Schelde-estuarium, gestart met het ontwikkelen van ondersteunend lesmateriaal dat ondermeer inzetbaar is bij de educatieve boottochten op de Westerschelde en aansluit bij het lespakket.

Internetsite voor gidsen en excursies: www.scheldegids.org

In 2001 is, samen met Vlaanderen, gestart met de ontwikkeling van een gidsenwebsite. Een site, vooral bedoeld om gidsen te voorzien van gebiedsgebonden achtergrondinformatie bij de voorbereiding van excursies, maar ook bedoeld voor het brede publiek. De site zou de kennisopbouw van gidsen die werken op diverse terreinen in het Schelde-estuarium stimuleren en de communicatie tussen gidsen en gidsenorganisaties (havengidsen, natuurgidsen, stadsgidsen) verbeteren. De site zou bovendien Nederlands-Vlaamse uitwisselingen stimuleren en de onderlinge contacten versterken. Als onderdeel van dit project zou een jaarlijkse contactdag voor gidsen worden georganiseerd. Dit project is als onderdeel van het project lespakket gestart in 2001. Voor de realisatie van de site was financiering vanuit het overkoepelend Schelde-estuarium project voor Interreg IIIa voorzien. Doordat het Interreg project niet is doorgezet is ook de voortgang van het project gidsensite in 2002 gestagneerd. Onze Vlaamse partners hebben als trekker van dit project nog geen andere geldbronnen aangeboord.

Schelde InformatieCentrum op Internet: www.scheldenet.nl

Het meerjarig project 'het Schelde InformatieCentrum op Internet' is in 2002 afgerond. Vanaf juni is de geheel vernieuwde website online. In december 2002 is de website tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur van BOWS gepresenteerd. Er is een speciaal systeem gebouwd om het onderhoud en de toegankelijkheid te vergemakkelijken en te verbeteren. De inhoud van de site is grotendeels vernieuwd, rubrieken zijn uitgebreid en aangepast, de service is uitgebreid, het zoeken vergemakkelijkt en de jeugd wordt vermeld met een speciaal jeugddeel. De opmaak van de site sluit aan bij onze huisstijl. Inmiddels hebben we al veel positieve reacties op onze site ontvangen.

Westerscheldekrant

Met projectgeld van Rijkswaterstaat Directie Zeeland is in 2001 de Westerscheldekrant gerealiseerd. De 8 pagina's tellende krant voor jong en oud is in januari 2002 met hulp van Harry Potter gepresenteerd. Dankzij financiering door de Provincie Zeeland kon de krant huis-aan-huis worden bezorgd in heel Zeeland. Verder ontvingen alle abonnees van de Scheldenieuwsbrief de Westerscheldekrant gelijktijdig met de nieuwsbrief nr. 30.

De krant bevatte algemene informatie, actuele ontwikkelingen, beleid en toekomst en ook recreatieve en culturele items en een aantal prijsvragen. De krant is goed ontvangen en heeft veel reacties opgeleverd. In het voorjaar van 2002 ontvingen de winnaars van de prijsvragen hun prijzen, waaronder een rondvlucht boven en een boottocht op de Westerschelde. Een geslaagd project dat in de toekomst mogelijk herhaald kan worden voor het hele Schelde-estuarium.

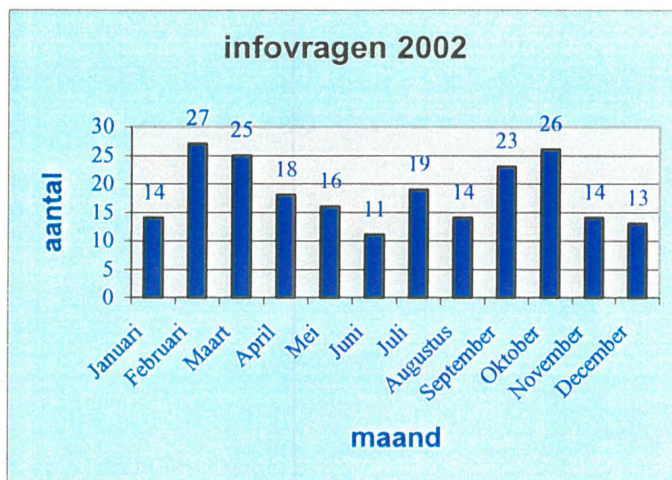
Bijlage 1:

Evaluatie informatievragen en info op maat 2002

Hieronder is op verschillende manieren een analyse gemaakt van de informatievragen die het centrum krijgt. Het aantal vragen, de aard van de vragen, de doelgroepen en de tijdsinvestering zijn achtereenvolgens weergegeven. Aan het eind van deze bijlage treft u een overzicht van de tijdsinvestering per deeltaak van de communicatie voor het BOWS.

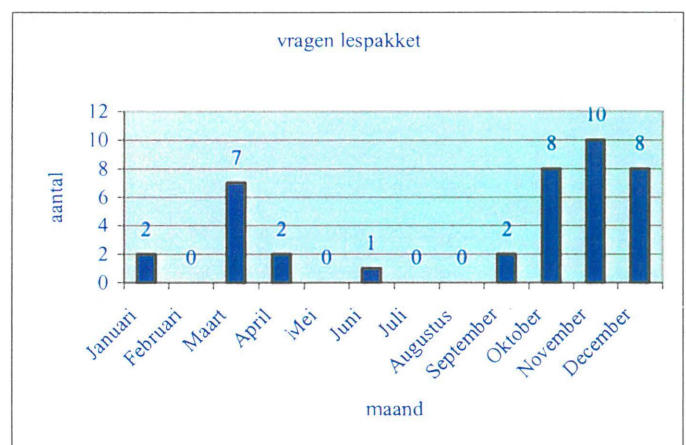
Aantal vragen

In totaal bereikten ons 260 vragen om informatie in 2002, waarvan 40 vragen specifiek over het lespakket op www.schelde-estuarium.net. Het aantal vragen per maand is te zien in de figuren hieronder. De perioden februari-maart en september-november blijken piekmaanden. De meeste vragen komen via e-mail binnen, daarna scoort de telefoon het hoogst. Per jaar ontvangen we enkele brieven. Sommige vraagstellers bieden behalve een vraag ook ideeën en schetsen aan, voor bijvoorbeeld de inrichting van gebieden of uitvoering van werken. Soms ontvangen we, als dank, verslagen, rapporten of internetsites die men met behulp van onze informatie heeft gemaakt

Januari	14
Februari	27
Maart	25
April	18
Mei	16
Juni	11
Juli	19
Augustus	14
September	23
Oktober	26
November	14
December	13
Totaal	220

Januari	2
Februari	0
Maart	7
April	2
Mei	0
Juni	1
Juli	0
Augustus	0
September	2
Oktober	8
November	10
December	8
Totaal	40

Bij het lespakket zijn 3 vragen gesteld door docenten, 25 door leerlingen en 12 door studenten.

Aard van de vragen

De aard van de vragen om informatie is in rubrieken ingedeeld, zoals we die ook gebruiken voor onze archivering. Het aantal vragen per rubriek staat in het overzicht hieronder. De rubriek Algemene informatie en publicaties is het omvangrijkst. Het betreft hier vaak vraagstellers die via onze website in aanraking komen met de Schelde en om vrij algemene informatie vragen. Dit loopt uiteen van geschikte stekjes om te hengelen, de tijden van de veerboten tot ,hoe lang is de Schelde?

Rubrieken	Aantal vragen in 2002
Algemene informatie en publicaties (over het Schelde-estuarium, Westerscheldekrant)	58
Onderwijs/Excursie (inclusief 40 vragen n.a.v. het lespakket)	58
Schelde Atlas	16
Langetermijnvisie/ProSes	14
Literatuur (publicaties over mn. wetenschappelijk onderzoek, beleid, beheer)	13
Scheepvaart	12
Westerscheldetunnel (vooral info over de tunnel zelf)	9
Water/bodemkwaliteit	9
Ecologie (leefomgeving, voorkomen planten, dieren, leefgemeenschappen)	9
Regelingen/verdragen/wetgeving	9
Schelde InformatieCentrum (over het centrum zelf, rapportages van het centrum)	8
Historie/geologie verdrinken dorpen (vooral ontstaansgeschiedenis)	8
Schorren	6
Getijden/weer/golven	5
Verdieping/Monitoring van de verdieping (project MOVE)	4
Zeehonden	4
Natuurcompensatie Westerschelde	4
Containerterminal (WCT)	3
Zeekeringen, Kustbeleid, Veiligheid	3
Morfologie	2
Recreatie	2
Sigma-plan	1
Visserij	1
Zand/schelpenwinning	1
Waterhuishouding	1

Doelgroep vraagstellers

Het is lastig om de vraagstellers in te delen in doelgroepen en herkomst. De reden waarom men informatie vraagt wordt niet altijd vermeld en het is te tijdrovend om dit te achterhalen.

Vaak wordt niet meer dan een email-adres uitgewisseld. We weten dat in 2002 de meeste vraagstellers uit Nederland kwamen, namelijk 101. Vanuit België bereikten ons 67 vragen. De herkomst van 52 vraagstellers blijft onbekend.

Vragen per doelgroep in 2002	aantal
Particulier + onbekend	67
Overheid	37
Wetenschappers / onderzoekers	11
Onderwijs / universiteit	108
Belangenorganisaties	12
Media + politiek	5
Bureaus (advies)	14
Commerciële organisaties	6

De aard en diepgang van de vragen om informatie loopt sterk uiteen en daarmee ook de tijd die het vergt om ze te behandelen. Vaak is een verwijzing naar een document met achtergrondinformatie toereikend. Soms moeten we een beroep doen op of doorverwijzen naar deskundigen, soms gericht zoeken in ons documentatiesysteem of elders. Doorverwijzen naar contactpersonen doen we veelal na ruggespraak met de betreffende personen

Tijdsinvestering ten behoeve van de verschillende deeltaken van de communicatie en informatievoorziening voor BOWS.

In ons takenpakket onderscheiden we structurele werkzaamheden ten behoeve van de communicatie voor BOWS (basispakket) en projecten. Het overzicht hieronder geeft een beeld van de tijd die is gemoeid met de verschillende taken.

Taakomschrijving	Bestede werkuren medewerkers centrum	% van de tijdsbesteding
Communicatie en informatievoorziening ten behoeve van BOWS:	2103	76
Bijwonen BOWS, WWS, Taakgroep Westerschelde Activiteitenplan en ondersteuning BOWS	332	12
Informatievragen, helpdesk,, literatuurinformatiesysteem	470	17
Scheldenieuwsbrief	332	12
Internet onderhoud en project vernieuwing	526	19
Financiën, Administratie, Organisatie (personeel), Begeleidingscommissie, jaarverslag cursussen, symposia, bijeenkomsten, verkenning toekomst	443	16
Projecten:	664	24
Lespakket, Gidsensite, Westerscheldekrant, Infomaterialen, Schelde-estuarium (infopanelen), projectverkenningen	664	24

Bijlage II

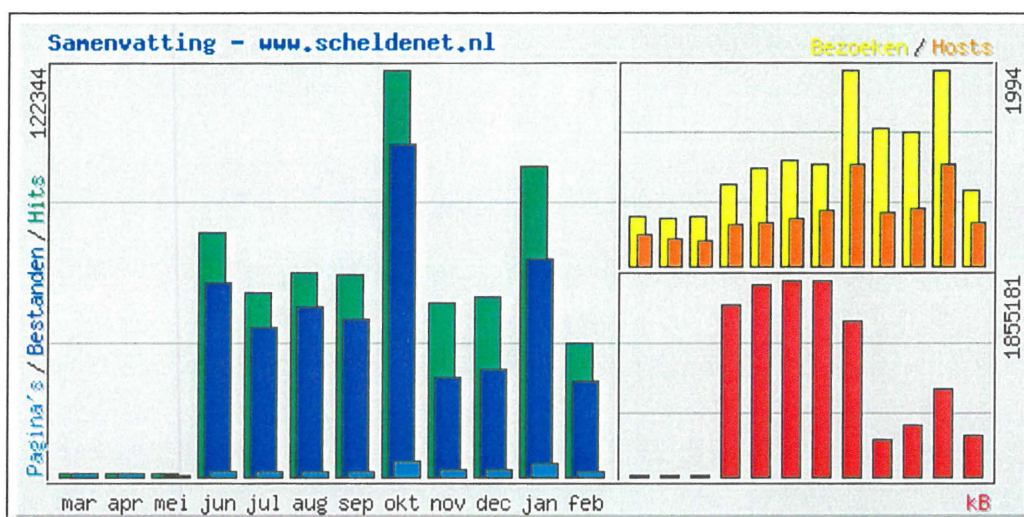
Evaluatie van de internetsite www.scheldenet.nl van het Schelde InformatieCentrum

Vanaf juni 2002 is de vernieuwde website online. Tot juni was deze site slechts voor een beperkte groep toegankelijk. Hieronder is het bezoek aan de nieuwe site grafisch en in tabelvorm weergegeven. Het aantal bezoeken vanaf juni bedraagt zo'n 8600. Op jaarbasis zou dat ongeveer 15.000 zijn. Gemiddeld komt dat neer op 40 bezoekers per dag. In de maand oktober is de site het drukst bezocht. Niet van alle bezoekers weten we het land van herkomst. Gemiddeld komen er 49 % uit Nederland, 24 % uit België, de rest is niet traceerbaar. Als voorbeeld is het overzicht van bezoekers per land in augustus 2002 opgenomen.

Niet het bezoekersaantal maar vooral de pagina's en onderwerpen die worden bezocht, verschaffen ons informatie over het gebruik van de site. Naast de homepage met veel geraadpleegde onderwerpen als Scheldenieuws en de agenda, wordt de (nieuwe) zoekfunctie veel gebruikt. Specifieke onderdelen die vaak geraadpleegd worden zijn de diverse dossiers en de Schelde Nieuwsbrief. Algemeen kan dus gesteld worden dat de actuele onderwerpen het meest in trek zijn.

Usage Statistics for www.scheldenet.nl

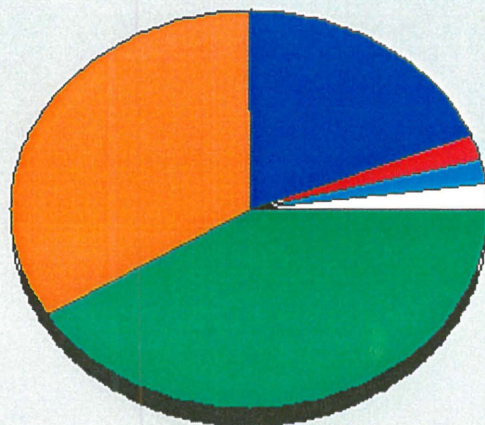
Samenvatting periode: afgelopen 12 maanden

Samenvatting per maand

Maand	Dagelijks gemiddelde				Totalen per maand						
	Hits	Bestanden	Pagina's	Bezoeken	Hosts	KB	Bezoeken	Pagina's	Bestanden	Hits	
dec 2002	1736	1037	68	43	579	491305	1348	2124	32176	53816	
nov 2002	1733	995	71	46	541	352770	1391	2137	29851	52004	
okt 2002	3946	3210	136	63	1036	1466438	1974	4245	99528	122344	
sep 2002	2015	1586	52	34	551	1855181	1022	1568	47608	60474	
aug 2002	1982	1641	55	34	483	1847307	1070	1721	50888	61462	
jul 2002	1774	1444	54	31	447	1811152	983	1680	44768	55003	
jun 2002	2437	1945	51	27	420	1615877	833	1532	58370	73137	
mei 2002	19	0	18	16	258	119	497	568	0	618	
apr 2002	22	0	20	15	269	136	477	609	0	673	
mar 2002	21	0	20	16	322	140	507	623	0	667	
Totalen						10419871	12353	20968	438829	587453	

Overzicht per land - augustus 2002

Numeriek IP/onbekend (41%)

Nederland (.nl) (34%)

Belgie (.be) (19%)

Commercieel (.com) (2%)

'Netwerk' (.net) (2%)

Anders (3%)

Bijlage III

Grafisch weergave van het bezoek van de internetsite met het lespakket www.schelde-estuarium.net

Het bezoek van de internetsite met ons lespakket is hieronder weergegeven. Het aantal hits (=requests) per bezoeker is niet bekend. Augustus en oktober zijn de maanden met het hoogst aantal requests. De meeste bezoekers bekijken de site op werkdagen, maar ook op zaterdagen en zondagen wordt de site goed bezocht. Niet alle bezoekers zijn te traceren wat betreft het land van herkomst. Velen komen uit Nederland en België.

Bezoekersaantallen per maand van de site www.schelde-estuarium.net

month:	reqs:	pages:	*
Jan 2002:	5944:	821:	
Feb 2002:	5932:	827:	
Mar 2002:	10112:	1301:	
Apr 2002:	8850:	1224:	
May 2002:	7187:	1030:	
Jun 2002:	4512:	670:	
Jul 2002:	3532:	514:	
Aug 2002:	20849:	3413:	
Sep 2002:	12704:	1984:	
Oct 2002:	12879:	2296:	
Nov 2002:	9308:	1735:	
Dec 2002:	8926:	1459:	

Bezoekersaantallen per dag van de week van de site www.schelde-estuarium.net

day:	reqs:	pages:	*
Sun:	15106:	2423:	
Mon:	24330:	4379:	
Tue:	24403:	3944:	
Wed:	26860:	4087:	
Thu:	27288:	4143:	
Fri:	22889:	3514:	
Sat:	13973:	2317:	

Bezoekersaantallen per land van herkomst

reqs: %bytes: domain

63996:	35.82%:	[unresolved numerical addresses]
35453:	28.72%:	.be (Belgium)
45600:	25.49%:	.nl (Netherlands)
5128:	6.61%:	.com (Commercial)
3630:	2.99%:	.net (Networks)
82:	0.11%:	.lu (Luxembourg)
237:	0.06%:	.uk (United Kingdom)
211:	0.04%:	.de (Germany)
125:	0.04%:	.se (Sweden)
11:	0.02%:	.dk (Denmark)
3:	0.02%:	.sg (Singapore)
25:	0.02%:	.it (Italy)
14:	0.02%:	.ca (Canada)
4:	0.01%:	.ch (Switzerland)
86:	0.01%:	.fr (France)

Top 30 van zoektermen

reqs: zoekterm
1012: schelde
371: de
335: watervervuiling
275: van
234: saeftinghe
168: estuarium
160: romeinen
159: romeinse
148: antwerpen
145: noormannen
143: westerschelde
137: in
125: land
114: geschiedenis
104: en
99: verdronken
97: zeehonden
93: rivier
86: water
81: gent
73: schepen
70: historie
67: vissen
66: haven
63: middeleeuwen
60: het
60: kaart
58: oosterschelde
54: scheepvaart
53: zeehond

Bijlage IV

Financiën: Begroting (activiteitenplan 2002) en realisatie

In de financiën onderscheiden we de inkomsten en uitgaven voor het basispakket en de projecten. Het basispakket wordt gefinancierd uit de basisbijdrage van de participanten van BOWS. Projecten worden uitgevoerd voor wisselende opdrachtgevers en met wisselende partners. Ze vallen financieel buiten de basisbijdrage. Het streefbedrag voor de financiering van projecten is € 68000.

Inkomsten	Begroting inkomsten	Realisatie inkomsten	Toelichting
Basispakket:			
Provincie Zeeland	26700	26700	
RWS	147400	147500	
Gemeenten	6700	6788*	*Nog te ontvangen 619
Waterschap Zeeuws Vlaanderen	3200	3176	
Vlaanderen, AMINAL, bijdrage Nieuwsbrief	8000	8000*	*Nog te ontvangen 8000 facturen SNBs
Totaal basispakket in euro's	192000	192164	
Projecten:			
RWS	45378	45500	
LNV	Pm	-	
Waterschappen	Pm	-	
Bijdrage overige BOWS-partners en derden	Pm	-	
Totaal projecten in euro's	68000	45500	
Totale inkomsten:	260000	237664	

Uitgaven	Begroting Uitgaven	Realisatie Uitgaven	Toelichting
Basispakket:			
Personele kosten	150.000	165055	
Uitbestedingen totaal:		39965	
Algemeen/onvoorzien	5000	1671	
Activiteitenplan 2002, infomateriaal en pr- materiaal	3000	2124	
Uitgave Schelde Nieuwsbrief	19000	20405	
Internet onderhoud	2000	253	
Internet vernieuwing*	13000	15512	
Totaal basispakket in euro's	192000	205020	
Projecten:			
Project RWS/DZ: project infomateriaal	45378	45378	Doorloop 2003: gereserveerd 25462
Nazorg lespakket	4500	5357	
Overige projecten	Pm	-	
Totaal projecten in euro's	68000	50735	
Totale uitgaven in euro's	260000	255755	Incl. 25462 gereserveerd voor 2003

